SOLIDARITET
LIGHED
OG TRIVSEL
KRISTELIGT
FOLKEPARTI
X ved Q
FAMILIEVENLIGT

Årets gang og planer for fremtiden

Thomas Bloch Ravn

I Den Gamle By er vi ved at være kommet til hægterne efter en sej omgang med corona, og hvad deraf fulgte. Det går fornuftigt, og troen på fremtiden er vendt tilbage. Det begyndte lidt trægt i forsommeren, hvor besøgstallet var nede omkring 70 procent af 2019, som er det normalår, vi sammenligner med. Men efterhånden begyndte gæsterne at komme igen, så vi flere uger i sensommeren har været på niveau med de tilsvarende uger i 2019. Ja, endda lidt over. Publikums tilbagevendende interesse har bekræftet os i, at Den Gamle By trods coronatidens grimme tilbageslag fortsat bærer fremtiden i sig, og vi ser det fine aktivitetsniveau som tegn på, at museets organisation er på vej tilbage til fordums styrke. Museumsdirektør Thomas Bloch Ravn fortæller om årets aktiviteter.

Da der i oktober blev udskrevet valg til afholdelse 1. november, holdt Den Gamle By en stolt tradition i hævd ved at hænge valgplakater op i lygtepælene.

Når man ser tilbage på det forløbne år, er det ganske imponerende, hvad der er udviklet, produceret og gennemført. Der er undervist, udstillet, holdt foredrag, gennemført børneaktiviteter og rundvisninger, vedligeholdt bygninger og udstillinger, konserveret, trukket kabler, eksperimenteret, gjort rent, renoveret teknik, opgraderet it-systemer, foretaget indkøb, faktureret, dokumenteret, registreret, researchet, idéudviklet, arrangeret, afholdt selskaber, kokkereret, serveret, vasket op, bagt kager, formeret pelargonier, lagt budget, bogført, aflagt regnskab og skrevet referater. Og uendeligt meget mere. Her følger et udvalg af de ting, der er sket i årets løb.

Aftenjul

I Den Gamle By syntes vi egentlig, at vi havde taget højde for, at smitten med corona nok ville stige hen mod jul 2021, men alligevel blev vi som så mange andre bedt om at lukke fra 19. december. Nedlukningen varede frem til 17. januar.

Hvor der på store besøgsdage i julens weekender tidligere kunne være over 10.000 gæster, havde vi i 2021 sat et maksimum på 6.000. Det er der snildt plads til i Den Gamle By. Derudover afprøvede vi et helt nyt koncept, som vi kaldte Aftenjul, hvor der var lagt et loft over antallet af deltagere på 2.000.

Aftenjul fungerer på den måde, at Den Gamle By lukker for dagsgæster kl 17 for så atter at åbne til Aftenjul fra kl 18 frem til kl 21. Grundlæggende svarer Aftenjul til dagsarrangementet Jul i Den Gamle By – blot i aftenbelysning. Boder, historiske butikker og restauranter var åbne. Det samme var naturligvis de mange hjem og interiører, der viser 400 års julehistorie. Gaderne var julepyntede, og også Nisseloftet var åbent. Dog var det sådan, at de helt mørke steder ikke blev holdt åbne, fordi der om aftenen simpelthen ikke er lys nok.

Aftenjul er et nyt initiativ, som blev affødt af coronatiden. Der er et loft på 2.000 gæster pr aften. I 2021 blev de fire aftener lynhurtigt udsolgt, og det blev de seks aftener i 2022 også.

Som et helt særligt tilbud var det muligt at tage "På tur i mørket i julelygtens skær", gå på rundvisning med "Fem fortællinger af julens historie", opleve "Mørkning i Møntmestergården med historier om nisserne, lysedugen og julens smukkeste salme", ligesom der også var adgang til 1700-talsmiljøet i Winekes Kælder, hvor der blev serveret risengrød.

Aftenjul blev planlagt i august, da de fleste regnede med, at corona var et overstået kapitel, så da vi satte de to første aftener til salg i september, blev de udsolgt på ingen tid. Det samme gjaldt de to ekstra aftener, som det lykkedes at arrangere.

Arrangementerne blev afviklet fredag og lørdag 10. og 11. december og igen fredag og lørdag 17. og 18. december. Undervejs spurgte vi i alt 400 gæster om, hvad de syntes om initiativet. På det tidspunkt var smitten i kraftig stigning, men alligevel var publikums tilfredshed med arrangementet stor. 52 procent var meget tilfredse, 28 procent tilfredse, 10 procent var hverken/eller, mens 7 procent var utilfredse, og 3 procent meget utilfredse. Utilfredsheden skyldtes især kapacitetsproblemer med at lukke mange mennesker ind på forholdsvis kort tid. Det har vi lært af til arrangementerne i 2022, for vi er overbevist om, at Aftenjul har fremtiden for sig.

M50

Som en lavmælt lykønskning til Den Gamle Bys protektor, Hendes Majestæt Dronningen, der 14. januar 2022 havde 50-års jubilæum som regent, arrangerede museet en lille udstilling med billeder fra majestætens mange besøg i årenes løb.

"Den Gamle By har jeg kendt hele mit liv", kaldte vi udstillingen med et citat fra et interview med dronningen fra 2002. Udstillingen åbnede i en coronalukket Den Gamle By. De 25 billeder var ophængt udendørs på de steder, hvor de i sin tid var taget. Det betød, at udstillingen også kunne ses, selv om Den Gamle By var lukket som museum. For når Den Gamle By er lukket, kan alle, der har lyst, frit gå en tur i gaderne. Udstillingen kunne ses til og med dronningens fødselsdag 16. april. De udstillede billeder dækkede hele regeringsperioden og stammede fra officielle arrangementer, fra besøg med venner og familie og fra private besøg af mere faglig karakter.

Billederne blev også samlet i et lille hæfte, som naturligvis blev afleveret til dronningen på jubilæumsdagen. I hæftets forord ønskede Den Gamle By dronningen "et hjerteligt tillykke med 50-års jubi-

To gæster ser på en af de 25 plancher i den udendørs udstilling "Den Gamle By har jeg kendt hele mit liv", der viser billeder fra dronningens besøg i Den Gamle By i 50 år.

læet som regent og Dronning af Danmark". Teksten fortsatte: "Samtidig sender vi en dybtfølt tak for Deres engagement og interesse for museet" og "I Den Gamle Bys gæstebog finder vi under året 1948 første gang Deres signatur skrevet med nydelig skolepigeskrift. Det bekræfter det, De engang udtalte, at De havde kendt Den Gamle By hele Deres liv".

I samarbejde med Jyllands-Posten og Aarhus City Forening arrangerede Den Gamle Bys billedarkiv en udstilling på Store Torv i Aarhus med i alt 34 udvalgte pressefotos fra dronningens liv og virke i Aarhus. Udstillingen stod hele juni måned, hvor regeringsjubilæet også blev markeret med et officielt besøg i Aarhus 3. og 4. juni 2022. Ved to af Jyllands-Postens læserarrangementer kunne deltagerne høre om arbejdet med at udvælge fotografierne og dronningens tilknytning til byen.

Valg og plakater

2022 er også 50-året for afstemningen om det danske medlemskab af Det Europæiske Fællesskab, EF, 2. oktober 1972. Den 8. april åb-

nede Dansk Plakatmuseum i Den Gamle By en udstilling, der viste 139 plakater. Ikke alene valgplakaterne fra 1972, men også eksempler på de mange plakater, der er lavet i forbindelse med senere afstemninger om EU-forbehold og tiltrædelse af traktater. Udstillingen viste også et stort antal af de meget fantasifulde plakater, som Folkebevægelsen mod EF/EU står bag. Åbningstalen blev holdt af medlem af Europa-Parlamentet Margrete Auken. Naturligvis satte vi også plakater i lygtepælene i Den Gamle Bys 1974-kvarter for at gøre opmærksom på både jubilæum og udstilling.

I anledning af 140-året for humoristen og multikunstneren Robert Storm Petersens fødsel kan Den Gamle Bys gæster også nyde en miniudstilling med 20 af hans plakater og tegninger. Udstillingen åbnede på Storm P.s fødselsdag 19. september og kan ses frem til sommeren 2023.

Den 5. oktober blev der udskrevet valg til Folketinget til afholdelse tirsdag 1. november. Traditionen tro satte vi straks plakater i lygtepælene i Den Gamle Bys 1974-kvarter, hvor museets gæster fra 6.

Da plakatudstillingen i anledning af 50-året for det danske ja til EF åbnede, holdt medlem af Europa-Parlamentet Margrete Auken åbningstalen.

oktober kunne nyde gamle plakater for blandt andre Centrum-Demokraterne, Kristeligt Folkeparti, Venstresocialisterne, Danmarks Kommunistiske Parti og Fremskridtspartiet.

I lighed med valgkampen i 2019 indbød Den Gamle By og Lokalavisen også i år til vælgermøde i Helsingør Theater. "Stemmer i valget" var overskriften for det anderledes vælgermøde med kultur og fællessang som omdrejningspunkter. Mødet fandt sted 25. oktober.

Påske i Den Gamle By

At fortælle julens historie har efterhånden mange år på bagen, og i nogle år har Den Gamle By også sat fokus på allehelgen. Modellen for arrangementerne er, at hele museet – om muligt – spiller med i historiefortællingen, så Den Gamle Bys gæster får en god, hyggelig og mangfoldig oplevelse, samtidig med at de får en fornemmelse af, hvorfor vi gør, som vi gør på forskellige tider af året.

I både 2020 og 2021 planlagde Den Gamle By også at sætte fokus på påskens traditioner, men begge gange var vi nødt til at aflyse på grund af corona. Påsken i 2022 viste, at tredje gang er lykkens gang. Hjemmene i 1927 og 1974 var påskepyntet, og også butikkerne satte fokus på højtiden.

I det sønderjyske hjem i Havbogade fra 1927 var der en påskeha-

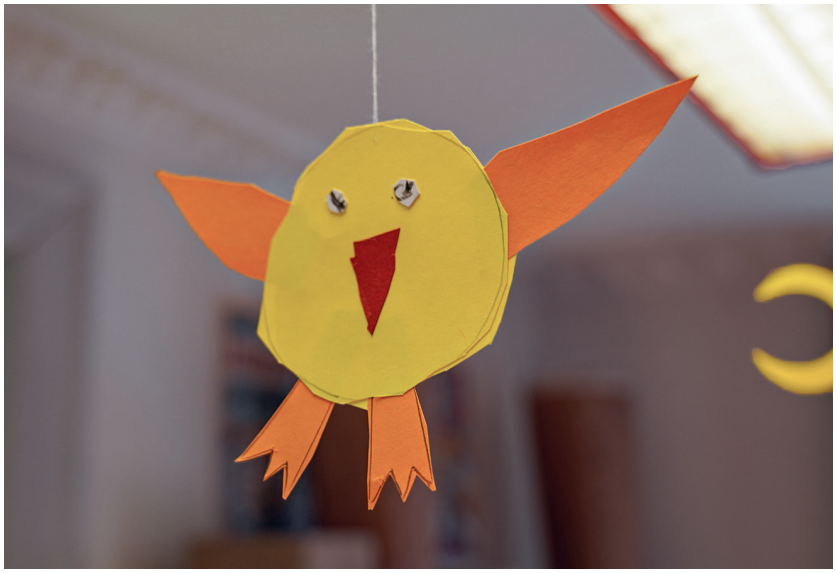

I børnehaven i 1974-kvarteret har både børn og pædagoger været flittige med karton, lim og saks.

Påskepynt i pensionistparret Ellen og Asger Jensens lejlighed i Huset i Havnegade anno 1974.

re med plads til slik til børnene. Påskeharen har traditionelt set ikke spillet en stor rolle i påsken i Danmark, men i Tyskland har den længe været populær. Derfor var påskeharen også kendt i Sønderjylland i 1920'erne. Hos kernefamilien i Tårnborg 1974 havde børnene sået karse til påskefrokosten. Broderibodens vindue gav inspiration til håndarbejde med påskemotiver, og i Minimarkedet kunne besøgende se originale chokoladefigurer fra 1970'erne i disken og ugeblade med inspiration til gæstemad i påsken.

På gader og stræder og i de historiske køkkener fortalte Den Gamle Bys aktører historier, der knytter sig til påsken. Der var foredrag om påskeæg og workshop med fremstilling af chokoladepåskeæg, og der var påskerundvisninger for skoleklasser. Museumsbutikken bød ind med typisk påskepynt fra 1970'erne, og konditoriet solgte konditorens hjemmelavede påskeæg.

Restaurant Gæstgivergården lancerede et særligt menukort, som gjorde det muligt at smage på påsken. Blandt andet med solæg og nikålssuppe. Solæggene er æg, der har ligget i saltlage for at konservere æggene. De kendes især fra det sønderjyske, hvor de almin-

deligvis nydes som en slags snack til et glas øl og en dram. Nikålssuppen spises traditionen tro skærtorsdag. Suppen var som regel kogt på ben af okse eller gris og tilsat rundhåndede mængder grønkål. De øvrige otte grønne ingredienser var bestemt af, hvad der var tilbage af sidste års grøntsager, og hvad der aktuelt kunne høstes af nye skud i natur og køkkenhave.

Fokus på fagstolthed

Selv om vi egentlig godt ved, at det ikke passer, er vi i dagens Danmark tilbøjelige til at tage for givet, at vi også har dygtige håndværkere om 10, 20 eller 50 år. Men virkeligheden er, at antallet af faglærte falder, og at færre søger ind på uddannelserne. Samtidig stiger efterspørgslen. Det er baggrunden for, at Den Gamle By i årets sommertema satte fokus på håndværk og fagstolthed. Vi ved, at synergi mellem håndværk og viden er en vigtig faktor for fremdrift. For nytænkning, design og udvikling forudsætter materialekendskab, håndelag og evne til at finde løsninger. "Det finder vi ud af", som det hedder på håndværkersprog.

I Den Gamle By pointerer håndværkerne gang på gang, at håndværket kun lever, når det bruges. Nok kan meget skrives ned, og filmdokumentation er også nyttig, men det er frem for alt det daglige arbejde, der giver det håndelag og den gefühl, der er kernen. Derfor løfter museets håndværkere også jævnligt pegefingeren og advarer mod at akademisere håndværket.

Alt dette lå bag årets sommertema, der blev afviklet under overskriften "Godt håndværk – også i fremtiden" og omfattede både en introduktionsudstilling ved hovedindgangen, en udstilling i Gallerierne bag Møntmestergården og aktiviteter i hele sommeren.

Sommertemaet åbnede ved et arrangement mandag 23. maj. Her talte først Niels Peter Louis-Hansen, formand for Aage og Johanne Louis-Hansens Fond, som havde doneret midlerne til udstillingen. Dernæst talte Christine Paludan-Müller, uddelingschef ved Tietgen Fonden, som stod bag donationen til sommerens aktiviteter samt publikumsundersøgelse og videndeling. Selve åbningstalen blev holdt af Mette Schack Dahlmann, bedre kendt som Mette Murer.

Udstillingen Godt håndværk

Kernen i den indendørs udstilling er fagstoltheden, for det er her, vi viser svendestykker, ligesom svende fortæller om deres svendestykker på små film. Det er også her, Den Gamle Bys gæster kan gætte værktøj og få indblik i de særlige traditioner, som fortsat bærer fagstoltheden.

Ikke mindst har gæsterne kunnet prøve egne evner – eksempelvis til at stable mursten, samle rør og forbinde elektriske ledninger. En af de meget populære aktiviteter er at skære et gevind på en jernstang. I begyndelsen af august havde gæsterne produceret 1.200 små gevindstænger. Gæsterne kunne også forsøge sig med at bygge rundbuer i byggeklodser af skum. Det er en øvelse, der kræver samarbejde og mange hænder for at få det til at lykkes. Flere gange oplevede vi gæster, der manglede hænder til at løse opgaven, og som derfor måtte inddrage andre gæster. Klodserne blev slidt op flere gange af den megen aktivitet, så de måtte repareres eller udskiftes.

At skabe interesse om håndværket er et langt sejt træk. Derfor vil

I udstillingen Godt håndværk skulle gæsterne blandt andet gætte, hvilket værktøj der hører til hvilket fag.

udstillingen Godt håndværk genåbne næste forår – med nye svendestykker. På samme vis er det planen at forny udstillingen i 2024. For Den Gamle By er der også kommet konkrete resultater ud af projektet. Vi har ansat ny gartnerelev, som søgte pladsen efter at have oplevet den formidling, som Den Gamle Bys egne gartnere og Beder Gartnerskole leverede denne sommer. Og vi fik lige pludselig flere ansøgere til den stilling som murerlærling, som det indtil da ikke var lykkedes at besætte.

Prøv selv

Også de mange aktiviteter har været en succes, og gæsterne har i den grad benyttet sig af de mange muligheder. I skolernes sommerferie kunne man hver dag selv prøve sig frem med forskellige aktiviteter. Det foregik i Håndværksteltet på Festpladsen og rundtomkring i Den Gamle By på byggepladser og værksteder. Og vi fik hjælp fra mange sider. Fra blandt andet Skills, Boss Ladies og tekniske skoler.

I sommerens løb savede og hamrede børn, mødre og fædre i Håndværksteltet på Festpladsen. Det skabte stor interesse for håndens værk, og der kom 7.000 skibe ud af den store aktivitet.

Sammen med en håndværker kunne gæsterne prøve at mure, snitte med båndkniv, slå et reb, håndsmede et søm eller bygge et lille træskib. Navnlig det sidste blev mange børn og familier grebet af. Faktisk måtte vi flere gange om ugen skaffe yderligere materialer for at kunne levere brædder, søm og snor nok til, at alle kunne bygge et lille skib.

Til de små skibe blev der rundt regnet brugt to kilometer genbrugsbrædder, tre kilometer lister, som børnene selv kunne tilvirke til rundstok til master, 20 kvadratmeter klude til sejl, halvanden kilometer snor, 10.000 små søm og 15.000 hæfteklammer. På de gode dage blev der bygget over 250 små skibe. Alt i alt anslår vi, at der i løbet af sommerferien blev bygget over 7.000 skibe.

Det var en stor fornøjelse dagligt at se børn, der stolte gik rundt i Den Gamle By med et selvbygget skib i hånden, og mange prøvede dem af med en sejltur i brønden på Torvet. Vi var mange fra Den Gamle By, der jævnligt gik hen til Håndværksteltet for at nyde synet af børn, mødre og fædre, der savede, bankede, murede, skar og smedede. Det var tydeligt, at mange aldrig tidligere havde haft et stykke værktøj i hænderne, og det var også tydeligt, at det for mange var en meget positiv oplevelse, at de rent faktisk godt kunne lave noget med deres hænder.

Hvad publikum sagde til det?

I sommerens løb interviewede vi mange gæster, så vi kunne blive klogere på, hvad Den Gamle By betyder for dem, og hvordan årets satsning på håndværk blev modtaget. Undersøgelserne skal bearbejdes yderligere, men her refereres nogle af hovedindtrykkene fra sommerens besøg.

Den Gamle By får gæsterne til at føle sig som en del af noget, der er større end dem selv. Og museet får gæsterne til interessere sig for ting, som kan engagere og har kvalitet – "ligesom i Den Gamle By".

Udstillingen Godt håndværk har fået mødre til at tale med deres børn om håndværksuddannelser. Håndværksaktiviteterne bliver rost for, at de er med til at formidle gennem sanser og er med til at holde håndværk i hævd og gøre det levende. Gæster tager konkret og brugbar viden med hjem. På gartnerområdet om, hvordan pelargonier passes, om formering af kaktusser og at hyldeblomstsaften bare er blevet bedre, efter at de har fulgt vores kokkes råd om at putte lidt kinabark i saften.

Både sommer og vinter kan gæster gå i dialog med Den Gamle Bys historiske aktører.

Ud over interviews har vi fået input i form af svar på spørgeskemaer. Heraf fremgår det, at 90 procent mener, at besøget i Den Gamle By får dem til at tænke over deres eget liv og historie, og 94 procent tilkendegiver, at besøget får dem til at tænke over historie og ændringerne i vores samfund. 64 procent tilkendegiver, at de har fået ny viden om håndværk, og 41 procent svarer, at deres syn på håndværk er blevet mere positivt. Som en kvinde udtrykte det: "Museer har bare en enorm høj værdi. Den Gamle By giver mig sammenhæng, og det er sindssygt vigtigt for mig".

Vidensdeling

Der er ingen tvivl om, at publikum opfattede udstillingen og de mange aktiviteter som det vigtigste ved årets sommertema Godt håndværk. Men i et længere perspektiv er den opsamling og deling af erfaringer, som er en integreret del af projektet, ikke mindre vigtig. Det gælder for Den Gamle By, men det gælder nok så meget for de museer, som vi deler vores viden med.

Et resultat af projektet er udarbejdelsen af et katalog, som opsamler erfaringerne med de forskellige typer formidling, der er afprøvet, ligesom kataloget også rummer resultaterne af den ledsagende publikumsundersøgelse. Et andet resultat er udarbejdelse af et skræddersyet inspirationsoplæg, som forhåbentlig kan være til nytte for andre museer, der ønsker at opkvalificere formidlingen af håndværk.

Endelig har projektet resulteret i et netværk af i øjeblikket 15 museer, der arbejder med håndværk, og som kan medvirke til at fastholde museernes interesse for den vigtige sag.

Gågaden 1974

Det var Randersborgmester Torben Hansen, der lørdag 25. juni klippede snoren, og det var Randers Pigegarde, der spillede "Congratulations", da Den Gamle By åbnede den nye gågade i det kvarter, der med året 1974 som omdrejningspunkt viser 1960'ernes og 70'ernes historie.

For det er nemlig Houmeden i Randers, der er inspirationen til gågaden i Den Gamle By. Houmeden åbnede i 1963 som Danmarks første permanente gågade og med den karakteristiske belægning af sorte og hvide fliser, som er lagt i et mønster, så det altid ser ud,

Randers Pigegarde spillede, efter at Randersborgmester Torben Hansen åbnede gågaden 1974. Inden da var der – naturligvis – stort kaffebord.

som om der er liv i gaden. Randersborgmesteren bemærkede i sin åbningstale, at han "blev lidt blød i knæene", da han så gaden, der gav ham et "stærkt og minderigt flashback" til hans barndom og ungdom i Randers.

Solen skinnede, og der var dækket op, så de første 500 gæster kunne få kaffe og rundstykker. Efter selve åbningen kunne Den Gamle Bys gæster opleve gadens tre nye butikker: Slagteren, Byens Ost og Farve- og Tapethandelen. Sønderbrogades Farve og Tapet åbnede samme dag som gågaden.

I gågaden er der blomsterkasser og flagguirlander, og ved indgangen til gågaden er ophængt et skilt, der fortæller, at denne gade altså er Gågaden. Skiltet er kopieret efter et tilsvarende fra Skive. I gågadernes storhedstid i 1960'erne og 1970'erne tog man ved lære af hinanden, og den karakteristiske belægning med sorte og hvide fliser blev kopieret i byer over hele Danmark.

Det lå ligefor, at gågaden også skulle være omdrejningspunktet i september måneds 1970'er-weekender. Her var der marked, musik med Dylan Duo, mulighed for en køretur i VW-boblen, lege fra

1970'erne, udskænkning på Jazzbar Bent J og tarteletter, stjerneskud, rejecocktail og friturestegt camembert i Restaurant Gæstgivergården.

Under de tre 1970'er-weekender stod Den Gamle Bys radiolaug bag temaudstillingen Det vilde radio/tv-årti. Det foregik i Bendtsens Pakhus, hvor gæsterne havde mulighed for at se eller gense de største radio/tv-succeser fra 1970'erne og høre de frivillige eksperter fortælle.

Gang i Gæstgivergården

Efter at Den Gamle By i mange år har manglet restaurantkapacitet, lykkedes det i 2020-2021 at få opført et nyt, stort centralkøkken og udvide antallet af indendørs publikumspladser til det tredobbelte. Også de udendørs arealer er nu på plads. Der er tale om en samlet investering på 38 mio kr, som i det væsentlige er finansieret af henlagte overskud og testamentariske donationer.

Den nye restaurant har fået navnet Gæstgivergården og har i alt 280 indendørs siddepladser. Derudover findes i Den Gamle By Hobrohuset, Entré Caféen, Laugssalen, Bendtsens Pakhus, Møntmestergården og Winekes Kælder, der alle er indrettet med køkkenfaciliteter, så de kan betjene selskaber. Med udvidelsen af Gæstgivergården er både køkkenkapaciteten og antallet af siddepladser

Gæstgivergården er efter corona nu for alvor åbnet og klar til at huse mange gæster. Her serveres der nikålssuppe til påske.

nu tilstrækkeligt til at imødekomme efterspørgslen fra Den Gamle Bys almindelige gæster og busudflugter, ligesom vi nu også har relevante rammer for de mange firmaer og private, der ønsker at afholde møder og selskaber i lokaler med historie.

Ud over konfirmationer, bryllupper, begravelseskaffe, fødselsdage, jubilæer, møder og konferencer har Den Gamle By nu også udfoldet et koncept, vi kalder Middage med historie, hvor en historisk menu går hånd i hånd med, at museets eksperter fortæller og sætter menuen i historisk sammenhæng. I det forløbne år er der således gennemført historiske middage som Allehelgensmiddag, Mortensaften, Mad, julebryg, jazz og fortælling, Julemiddag med julefortælling, En aften med kød og ost, En lækker sild, Salvatoraften, Smagen af sommer i Den Gamle Bys haver, Vegetarianermiddag anno 1894 og Smagen af 1970'erne.

Gårdsplads, pavillonhave og dyrefold

Den oprindelige gårdhave, der hørte til det tidligere traktørsted, er blevet opgraderet og i år suppleret med Gårdspladsen og Pavillonhaven, der ligger i gårdområdet bag Aarhus Mølle, der tidligere var

Dyrefolden er et leg-og-lær-område for børn. Den ligger mellem Restaurant Gæstgivergårdens udendørsområder Gårdspladsen og Pavillonhaven, så forældrene kan nyde en kop kaffe, mens børnene leger.

et internt område for Den Gamle Bys håndværkere. Indretningen af både Gårdspladsen og Pavillonhaven er inspireret af gamle fotos af de udflugtsrestauranter, der skød op ved danske byer i slutningen af 1800-tallet.

Gårdspladsen er beplantet med træer i hvid- og rødtjørn, som hver er omkranset af et plankebord. Når træerne vokser til, bliver der dejlig halvskygge under trækronerne.

Pavillonhaven er anlagt i forlængelse af Gårdspladsen. Den består af en hestesko af mindre sammenbyggede pavilloner, der giver ly for både sol og regn. Midt i hesteskoen finder man Musikpavillonen, som tidligere stod i traktørstedet Simonsens Have.

Mellem de to nye gårdrum er der etableret leg-og-lær-området Dyrefolden, som er et lille indhegnet område med robuste kopier af de danske husdyr, som man i 1800-årene havde både på landet og i byernes købmands- og avlsbrugergårde. Dyrefolden har et dobbelt formål. Dels at give mindre børn en leg-og-lær-oplevelse af traditionelle danske husdyr. Dels at give de voksne ro til at nyde en frokost eller en kop kaffe, mens børnene adspredes i et trygt og overskueligt miljø.

Det er måske nyt for mange, men før i tiden var der masser af husdyr i købstæderne, og Dyrefolden rummer modeller af nogle af de dyr, som har hørt hjemme i Aarhus Mølles udlænger og baggård. En ko tygger drøv, en so flader ud med legende smågrise omkring sig, et får spiser hø, og en ræv ligger på lur ved et par høns. Dyrene er skulpturer i naturlig størrelse og kommer i udtryk meget tæt på de dyreracer, man havde i Danmark indtil begyndelsen af 1900-tallet. De er så solide, at børnene kan kravle og sidde på ryggen af dem.

Festpladsens nye gøglerdragter

Et stort museum som Den Gamle By har brug for oaser, hvor man som besøgende kan slappe af og lave noget andet. Restaurant Gæstgivergården og Konditoriet Cafe Bonnichs er sådanne oaser. Det gælder også haverne og bænkene på torvet – og Festpladsen.

Ikke mindst for børnene er Festpladsen en oase. Her kan man fornøje sig med at gå på stylter og kegle, og man kan prøve dåsekast eller få en tur i karrusellen og luftgyngerne, mens man lader op til det fortsatte besøg rundt i Den Gamle By.

I år har Den Gamle Bys skræddersal udviklet nye dragter til Festpladsens gøglere, så de passer til tiden 1927. Af praktiske grunde

er der udviklet både en mands- og en kvindedragt, og fortællingen bag figurerne er, at der er tale om et par unge mennesker, der kommer fra landet, hvor praktisk tøj har været vigtigere end nyeste mode.

For at finde forlæg gik skræddersalen på jagt i Daells Varehus' kataloger fra 1920'erne. Både varekataloger og fotografier fra perioden er imidlertid næsten alle sammen i sort-hvid, så for at finde frem til de relevante farver, researchede Skræddersalen derfor også i farvetrykte udenlandske magasiner.

Den nye mandsdragt til gøgleren kom til at bestå af en blå vest og vide bukser med pressefolder og knapgylp af en salt og peber-metervare. Under vesten har han en hvid skjorte med enten et hæklet slips eller et bredt stribet silkeslips bundet med en four in hand-slipseknude, som var den mest brugte i 1920'erne. På hovedet bærer han en sixpence eller en motorkasket med blank skygge.

Til kvindedragten er der syet to forskellige arbejdskjoler. En model i ternet flannel og en model i mørke striber med hvide kontraster. Dertil er der strikket lange og slanke cardigans, som man dengang ville have kaldt sportsjaketter eller dameveste. På fødderne har hun fået specialfremstillede sko, og som kronen på værket bærer hun en klokkehat med en bred skygge, pyntet efter datidens forskrifter med rosetter og bånd – herunder en tidstypisk frisure.

På længere sigt skal festpladsens aktører også have en vinterdragt, der vil blive udviklet efter samme model.

Køb historien med hjem

Den Gamle Bys ambition om at fortælle historie i alt har også sat sit præg på Museumsbutikken i år. Ideen med Den Gamle Bys museumsbutik er nemlig, at den skal give gæsterne en oplevelse, der supplerer og understøtter museumsbesøget. Vi ser naturligvis også gerne, at de ting, butikken har til salg, er med til at gøre opmærksom på, at Den Gamle By er noget særligt. Endelig har det betydning, at butikken giver indtjening til Den Gamle By – men det er værd at understrege, at de to første punkter er de vigtigste. Derfor arbejder vi løbende med at finde nye varer, der understøtter den historie, Den Gamle By fortæller, ligesom vi også fra tid til anden selv får udviklet nye emner til butikken.

I 2022 er der udviklet en serie af unikke tekstilprodukter i hør. Serien omfatter viskestykker, pudebetræk, forklæder og tasker, der er

Nye varer i Museumsbutikken er fremstillet med inspiration fra tapeter, der ses i de små hjem i Huset i Havnegade.

inspireret af mønstre fra tapeter, som kan ses i hjemmene i Huset i Havnegade, der indgår i museets 1974-kvarter. Udviklingen er sket i samarbejde med Majbritt Hansen, som vi kender fra Den Gamle Bys husflidsmarked, og som i sin virksomhed designer og producerer tekstilvarer i hør.

Det første mønster stammer fra det blå- og gråmønstrede køkkentapet hos det ældre arbejderpar Ellen og Asger Jensen, der bor i Huset i Havnegade i stuen til venstre. Tapetet er antagelig fra fabrikken Zemi ved Slagelse, som virkede fra 1946 til 1998. Zemi leverede især til malermestre, og det er netop på lageret hos en malermesterforretning af ældre dato, at Den Gamle By har fundet rullerne, der kunne genskabe stemningen fra Ellen og Asgers hjem. Blomstrede køkkentapeter var efterspurgte og kom i mange varianter med mere eller mindre knald på farverne. Ellen og Asger, der var pensionister i 1974, var mest til diskrete farvesammensætninger, så derfor var netop dette tapet et godt valg for dem.

Det andet mønster er en gengivelse af tapetet fra køkkenet i lejligheden 1. th. i Huset i Havnegade. De gule, brune og orange farver var populære i 1970'erne. Tapetet hænger i gæstearbejdernes

lejlighed. Man skal forestille sig, at tapetet blev sat op af de beboere, der havde lejligheden før gæstearbejderne, for Den Gamle Bys undersøgelser har vist, at gæstearbejdere i 1970'erne levede yderst spartansk og derfor typisk beholdt tapeter og tæpper fra de tidligere beboere.

Det tredje mønster er en gengivelse af tapetet fra køkkenet i lejligheden stuen til højre. Lejligheden er speciel, fordi vi har genindrettet det hjem, der lå i præcis denne lejlighed i 1974. Desværre var det originale tapet ikke bevaret, så vi har fået hjælp til at vælge et andet af Per Højvang Jensen, der boede i lejligheden.

Den smilende sol

Museumsbutikken har i en årrække også videreformidlet den markante Aarhushistorie, som gemmer sig bag den smilende sol og sloganet "Atomkraft. Nej tak!" Mærket blev tegnet i april 1975 af den 21-årige økonomistuderende Anne Lund, der var engageret i bevægelsen mod atomkraft: OOA (Organisationen til Oplysning om Atomkraft). De første 500 hjemmelavede plasticbrikker med en påsat nål på bagsiden blev i 1975 solgt ved 1. maj-demonstrationerne i Aarhus. Og de blev revet væk. Efterfølgende blev de noget interimistiske badges rentegnet og sat i produktion som rigtige badges. De menes i dag at være solgt i over 35 millioner eksemplarer og er set på over 45 sprog i verden.

I begyndelsen af 2022 valgte vi at udvide sortimentet af varer med solmærket, så det nu også omfatter T-shirts, bøllehatte, muleposer og krus. Da vi besluttede det, kunne ingen vide, at diskussionen om atomkraft ville blusse op med fornyet styrke i kølvandet på krigen i Ukraine.

Med en markant placering ved indgangen i Museumsbutikken giver varerne anledning til, at mange gæster stopper op og mindes 1970'erne. Det giver også anledning til fornyede diskussioner for eller imod atomkraft.

Museumsbutikken oplyser, at gæsterne har taget godt imod de nye varer. Både hørvarerne med tapetmotiver og varerne med den smilende sol. Det har bidraget til, at butikkens omsætning er forøget med 24 procent i forhold til 2019, som er seneste normalår.

Vedligeholdelse og formidling

Den Gamle Bys håndværkere har i år lagt vægt på at kombinere bygningsarbejde og vedligeholdelse med god formidling. Der har været åbent hus flere steder. Her har Den Gamle Bys gæster mødt håndværkerne og hørt dem fortælle om restaurering, vedligeholdelse og håndværksteknikker.

Kerteminde Skole er ved at få repareret skader på tag, skorstene og bindingsværk, og vinduerne får en grundig omgang vedligeholdelse. Til formålet er der rejst et træstillads rundt om bygningen, og gæsterne er altid velkomne til at komme en tur med op på stilladset for at følge arbejdet.

Der er også lavet flere mindre istandsættelser rundtomkring i Den Gamle By. Blandt andet er Urmuseets facader mod nord og øst blevet istandsat af en ung malersvend, som har gennemført projektet som en efteruddannelse støttet af Foreningen Plan Danmark.

Arbejdet med at genrejse Reberbanen er kommet et godt stykke videre. Den 40 meter lange bygning er nu genrejst i det område, der støder op til Gæstgivergården. Hver en stump træ er blevet hånd-

I Schous Sæbehus skruer ekspedienten gerne låget af eau de colognen 4711, så gæsterne kan dufte parfumen fra deres mors eller bedstemors tid. Mange køber en flakon 4711 med hjem.

hugget, og indimellem har gæsterne kunnet give en hånd med, når der skulle afbarkes træ til spær og lægter. I 2023 vil den sidste tredjedel af bygningen blive rejst.

Ressourcemuseum

Den Gamle By rummer kompetencer, ressourcer og erfaringer, som på forskellig vis stilles til rådighed for andre museer og offentlige myndigheder – og af og til også for private.

Således har Den Gamle By sammen med Moesgaard Museum bistået det århusianske Museum Ovartaci med den kommende permanente udstilling, der i 2023 skal åbne i nye lokaler i Kulturbunkeren, som er den tidligere Journalisthøjskole i Aarhus N. Den Gamle By stod i første omgang for at udarbejde et afklaringspapir, der sammenfattende beskriver udstillingens emner, tilgange og formidlingsgreb. Dernæst har Den Gamle By deltaget i at udvikle selve udstillingerne, som opbygges af Moesgaard.

Glud Museum, der som Den Gamle By er et frilandsmuseum, har bedt Den Gamle By træde til som fast rådgiver vedrørende bevaring og konservering af museets samlinger. Det er sket i erkendelse af, at Den Gamle Bys viden og erfaring om bevaringsforhold kan bidrage

I anledning af 100-året for udgivelsen af Rudolf Broby-Johansens digtsamling "Blod – Expressionære Digte" genoptrykte Den Gamle By i samarbejde med chefredaktør Kristian Tanghøj bogen, som kan købes i boghandlen i 1927-kvarteret.

mere til Glud Museum, end museets tidligere samarbejdspartnere på dette felt har kunnet.

Den Gamle By har også ydet faglig sparring og rådgivning til Gellerup Museum om etablering af udstillinger i forbindelse med museets genåbning efter tre års nedlukning. Vi finder det væsentligt at bakke op om det lille museum, som ved hjælp af frivillig arbejdskraft formår at fortælle en vigtig historie.

Endelig har flere nøglepersoner fra Den Gamle By sæde i bestyrelser og advisory boards på museer og andre kulturinstitutioner over hele landet, ligesom vi drikker mange kopper kaffe med museumsledere, der kommer forbi for at få vores vinkler på en sag eller en problematik.

Historien Lever

I weekenden 1.-2. oktober så et nyt initiativ dagens lys, nemlig bogfestivalen Historien Lever, som Den Gamle By har skabt i samarbejde med både forlag og forfattere. Formålet med arrangementet er, at historien skal ud til endnu flere danskere, fortalt af forfatterne selv, midt i danmarkshistorien.

Inspirationen til Historien Lever fik vi på Krimimessen, der foregår

Historien Lever er et nyt initiativ, som afholdes først i oktober. På fotoet ses moderator Clement Kjersgaard i Helsingør Theater i samtale med den britiske stjernehistoriker Ian Kershaw.

på Fængslet i Horsens. Og akkurat som dette arrangement har fundet sin form som en særlig vestdansk bogfestival, er det tanken, at Historien Lever skal blive en fast tilbagevendende pendant til – eller måske snarere en mellemting mellem – Historiske Dage og bogmessen (BogForum), der begge ligger i København.

Som med så mange andre arrangementer i Den Gamle By spiller vi med Historien Lever på flere tangenter. Debatter, præsentationer, salg af bøger – og så får man hele Den Gamle By med ovenikøbet.

Helsingør Theater dannede ramme om i alt 14 præsentationer af aktuelle historiske bøger, hvor forfatterne blev interviewet af henholdsvis Clement Kjersgaard, der som bekendt har trådt sine barnesko i Den Gamle By, og Julie Rokkjær Birch, der er direktør på museet KØN. I Den Gamle Bys foredragslokaler bag Møntmestergården præsenterede i alt 15 forfattere deres bøger. Og der var noget for enhver smag. Fra magtfulde middelalderkvinder over nazistiske superskurke til Matadors version af danmarkshistorien. I Møllesalen, Møntmestergården og Bentsens Pakhus kunne Den Gamle Bys gæster møde i alt 17 forlag, som her solgte deres udgivelser til favørpriser.

Den Gamle By rummer i sig selv en mangeartet historiefortælling. Den er nu udvidet med bogfestivalen Historien Lever, hvor museets store og brede publikum kan stifte bekendtskab med forfattere, der er med til at holde historien i live. For uden dem ville vi også miste en del af os selv.

Og hvorfor lige navnet Historien Lever? Jo, fortiden er forbi. Men historien lever. Og vores fortællinger er en vigtig del af fortællingen om, hvem vi er, hvor vi kommer fra, og hvor vi er på vej hen.

Forskning og undersøgelser

I regi af Dansk Center for Byhistorie har Den Gamle By del i en omfattende byhistorisk forskning, hvor fokus i øjeblikket er på at færdiggøre bind to af et planlagt trebindsværk om de danske byers historie. Se herom i årsberetningen for Dansk Center for Byhistorie.

Den 7. juni afsluttede vi efter tre års arbejde projektet "Religion – levende kulturarv" med en konference med overskriften "Religion & Museer – Dansk kulturhistorie med nye øjne". Projektet havde til formål at undersøge mulighederne for at formidle religion på museerne med fokus på religionens udtryk i hverdagen. Vi ser nemlig en pointe i, at museerne – i modsætning til de ofte ophedede debatter

Den Gamle By set fra luften. Dronefoto: Martin Sorgenfrei.

om religiøse emner – kan tilbyde en faglig og konkret forankret ramme for dialog og samtale om religion. Den Gamle By har i projektet udviklet materiale til at arbejde med religion på museer. Samtidig har vi kastet et religionshistorisk blik på Den Gamle Bys juleudstillinger og deres religiøse aspekter, så forskningen bliver nyttiggjort i museets daglige formidling. Øvrige partnere har været Roskilde Museum, Immigrantmuseet, Dansk Jødisk Museum, Aarhus Universitet og Roskilde Universitet. Projektet blev støttet af Velux Fondens museumspulje.

I forlængelse af en rapport om Latinerkvarterets historie, som Den Gamle By i 2019 udgav i samarbejde med Dansk Center for Byhistorie, blev der i 2022 indledt samarbejde med blandt andre Midtbyens Fællesråd om at nuancere debatten om og forståelsen af dette kvarter, som rummer det ældste Aarhus' historie.

I efteråret 2022 indledte Den Gamle By en kulturhistorisk undersøgelse af Danmarks største parcelhuskvarter, Skjoldhøjparken. Formålet er at blive klogere på kvarterets udviklingshistorie og identitet for at kunne levere indspark til en dialog om parcelhuskvarterets fremtid.

I 2022 gennemførte vi en undersøgelse af adventskransens historie, som også er præsenteret i denne årbog. Artiklen er fagfæl-

lebedømt, og det er målet, at årbogen hvert år fremover vil bringe mindst en fagfællebedømt artikel, som præsenterer museets forskning. Formålet med undersøgelsen af adventskransens historie er at få kvalificeret vores viden om historien bag en vigtig juletradition.

Vi undersøger, hvad gæsterne får ud af et museumsbesøg

De seneste snart to år har overinspektør Martin Brandt Djupdræt arbejdet på et ph.d.-projekt med titlen "Museer og identitet". Projektet gennemføres i samarbejde med Handelshøjskolen i København (CBS – Copenhagen Business School) og Innovationsfonden, og formålet er at undersøge, hvordan museumsbesøg bliver brugt, og hvilken værdi gæster tillægger deres besøg. Mens hidtidige publikumsundersøgelser har fokuseret på antallet af gæster, hvor de kommer fra, og hvad deres baggrund og kulturelle profil er, er formålet med det aktuelle forskningsprojekt at nå frem til modeller for, hvordan man kan opgøre, hvad gæsterne rent faktisk får ud af besøget, og hvad de tager med sig hjem.

I forbindelse med forskningsprojektet har Den Gamle By rådgivet kolleger på De Kulturhistoriske Museer i Holstebro, Nationalmuseet og Museet for Søfart i Helsingør om udvikling af nye modeller for publikumsundersøgelser og om, hvordan undersøgelserne kan bruges i museernes planlægning. I det kommende år vil flere museer blive inddraget, da en vigtig del af projektet bliver at udvikle en metode, som i princippet kan anvendes af alle museer.

Internationalt har der også været interesse for projektet, og Martin Brandt Djupdræt har været inviteret til at fortælle om projektet på universiteter og museer i flere europæiske lande.

Vigtigt at få alle med

Selv om Den Gamle By efterhånden er kommet godt igen efter coronanedturen, sidder krisen og afskedigelserne fortsat dybt i organisationen. Vi har derfor sat ind for at genskabe den gejst og det drive, der de seneste mange år inden corona har skabt så mange resultater i Den Gamle By. Her fandt vi frem til konsulentfirmaet Intenz, som har stor erfaring med at udvikle mennesker, ledelse og virksomhedskultur.

Det store spørgsmål var, hvilke medarbejdere der skulle involve-

Der er liv og glade dage i Den Gamle Bys erindringslejlighed for mennesker, der er ramt af demens. Den Gamle Bys Henning Lindberg er på dansegulvet.

res i de forløb, som skulle gennemføres i sensommeren og efteråret. For Den Gamle By har hårde deadlines, og folk har travlt. Alligevel vurderede vi, at det ville være en god investering, at alle fastansatte fik et basiskursus, mens chefer, mellemledere og andre ansvarspersoner skulle gennemgå et mere udfoldet kursusforløb.

Da Den Gamle By består af mange fagligheder og mange mindre afdelinger, er det ekstra vigtigt at få alle med. Akkurat som da vi for mange år siden besluttede at lave særlige kurser for den brede gruppe af mellemledere, og at studieture skulle være for alle faste medarbejdere.

Virksomheden Intenz har mange års erfaring med at gøre mennesker og organisationer tryggere og gladere, så de kan få mere fra hånden. Den Gamle Bys medarbejdere fik enkle begreber og tankemodeller, som faktisk fra dag et begyndte at vinde indpas i organisationen. Den travlhed og de hårde deadlines, som vi nok var nogle, der frygtede ville stå i vejen for læringen, synes i dag at være afløst af ny gejst og et større fokus på alt det, der kan lade sig gøre.

Et kig på 2023

De seneste to år har Den Gamle By haft succes med sommertemaer, hvor museet spiller på alle tangenter. Tematisering af interiører, udstillinger, levende museum, musik, butiksvarer og mad og drikke. I

En tidlig augustmorgen blev pavillonen hejst på plads, så Den Gamle Bys håndværkere kunne gå i gang med at aptere bygningen, der skal danne ramme om Museet for Dansk Bladtegning.

2021 var det temaet Kaffetid. I 2022 var det Godt håndværk – også i fremtiden.

Begge temaer har rummet muligheden for, at museets gæster kan smage noget eller prøve noget med deres hænder, og så har begge temaer også rummet fortællinger om bæredygtighed. Det vil også komme til at kendetegne de næste tre års sommertemaer, der vil berøre emner, der vedkommer alle mennesker, nemlig mad, bolig og tøj.

I 2023 kommer maden i fokus. Afsættet er en udstilling, som Den Gamle By har udarbejdet i samarbejde med Regionsmuseet i Kristianstad i Sverige og Maihaugen i norske Lillehammer. Udstillingen har titlen "Mad – mere end et måltid" og vil blive vist i det nederste af Gallerierne bag Møntmestergården. Samtidig sætter Plakatmuseet i 2023 fokus på plakater fra 100 års klimakamp med udstillingen "Jorden kalder!"

I Galleriernes stueetage vil Den Gamle Bys gæster fortsat kunne se udstillingen "Godt håndværk – også i fremtiden", nu opgraderet med nye svendestykker. Derudover sætter Den Gamle By fortsat fokus på årets traditioner og højtider. Den senest tilkomne er Påske i

Den Gamle By. Derudover er der Allehelgen og Jul i Den Gamle By. Hertil kommer fast tilbagevendende temaweekender som Legedage, Håndværks- og Havedage og 1970'er-weekender, ligesom der året igennem afholdes middage med historie.

Nyt museum for dansk bladtegning

En markant nyhed på udstillingsfronten bliver et helt nyt museum, nemlig Museet for Dansk Bladtegning, som i august 2023 vil åbne i den cirkulære pavillon, der er tegnet af arkitekt Anton Rosen til Landsudstillingen i 1909.

Som omtalt i Den Gamle Bys årbog for 2021 har vi overtaget samlingen af bladtegninger fra Det Kgl. Bibliotek. Varetagelsen af opgaven baserer sig på en bevilling på finansloven på 600.000 kr årligt, mens nedpakning, overflytning og magasinering er finansieret af en generøs bevilling på 1,9 mio kr fra A.P. Møller Fonden, hvis bevilling også har muliggjort hjemtagning og registrering af afventende samlinger, som endnu er hos tegnerne eller deres efterkommere.

Museet for Dansk Bladtegning er en ny blomst i den buket af

Forårsmorgen i Den Gamle Bys 1974-kvarter.

Samlingen af danske porcelænskopper er udvidet og nyopstillet i forbindelse med en generøs donation fra advokat og porcelænsspecialist Niels Schou, der her introducerer direktør Thomas Bloch Ravn til historien om dansk porcelæn i 1700- og 1800-tallet.

museer, som findes i Den Gamle By. Navnlig passer bladtegningerne godt sammen med Dansk Plakatmuseum, idet begge museer er fremragende til at aktualisere den moderne danmarkshistorie, som i dag fylder så meget i Den Gamle By. De øvrige museer og samlinger er Urmuseet, Sølvsamlingen, Legetøjsmuseet, Porcelæns- og fajancesamlingen samt Smykkeskrinet.

Museet for Dansk Bladtegning åbner efter planen i august 2023 som en tidlig optakt til Aarhus Festuge. Åbningsudstillingen vil være et vue over dansk bladtegning i 150 år.

På vej mod den store åbning

Den fuldstændige gentænkning af Den Gamle By tog sin spæde begyndelse i 2002 og fik for alvor fik luft under vingerne med A.P. Møller Fondens store donationer i 2007 og 2014. Den nærmer sig nu sin afslutning. I øjeblikket lægges sidste hånd på 1974-butikken Gottlieb Blomster i Gågaden, og i Havnegade kommer snart et par p-pladser, der hver er udstyret med et parkometer, og en telefonboks. Og

Den 1. december 2021 overlod Ejvind Maltesen efter 18 år posten som tømrerformand til sin efterfølger. På billedet ses Ejvind i midten flankeret af sin forgænger Rasmus Leth Jakobsen og efterfølgeren Christian Rønne Larsen.

så arbejdes der på højtryk med både 2014-gaden og den nye hovedindgang.

2014-gaden, Dronning Margrethes Gade, bliver en såkaldt sivegade, hvor biler kan køre, men kun i meget langsomt tempo og med stor agtpågivenhed. Forlægget er Hestedamsgade i Horsens, hvorfra også de typiske, rødlige gågadefliser i "størknet strandbred" stammer. Gadelygterne, julebelysningen, skilte og flagstænger kommer også fra Horsens.

Med åbningen af Dronning Margretes Gade bliver Den Gamle By fem 2014-forretninger rigere: et pizzeria, en Danske Bank, en 7-eleven butik, et solcenter og en Blockbuster. Dronning Margrethes Gade kommer også til at rumme to hjem. Det ene viser en regnbuefamilies og det andet en aleneboende karrierekvindes. Vi er helt bevidste om, at de to hjem ikke viser folk, som de var flest i 2014. Den type hjem viser vi nemlig mange af i 1974-kvarteret. Derfor har vi valgt to hjem, der skiller sig ud som en slags tidens tegn.

Butikkerne blev i 2014 grundigt dokumenteret i samarbejde med de pågældende firmaer, ligesom de to hjem er genskabt i tæt dialog med de mennesker, der beboede dem. Årbogen for 2023 vil indeholde artikler, der oplyser nærmere om arbejdet med både butikker og hjem.

Kronen på værket bliver den nye hovedindgang, som fra påsken 2023 vil give Den Gamle By en markant forbedret og stærkt tiltrængt synlighed i det århusianske bybillede. Den vil også gøre det lettere for gangbesværede at besøge Den Gamle By. Og endelig giver den nye hovedindgang helt nye muligheder for at introducere gæsterne til de mange oplevelsesmuligheder, som Den Gamle By rummer, men som en del besøgende desværre ikke opdager.

Nye muligheder

Der er ingen tvivl om, at de moderne bykvarterer har betydet meget for Den Gamle Bys succes de senere år. Vi er overbeviste om, at den nye hovedindgang vil forstærke succesen, og så er vi spændte på at se, hvilke nye muligheder der vil tegne sig, når Den Gamle By så at sige bliver vendt om.

Fra påsken 2023 vil gæsterne træde ind i en tid, de kender, nemlig 2014-gaden, og derfra kan de bevæge sig tilbage i historien. Til 1974, til 1927 og til den ældre del, der belyser den lange købstadsperiode fra cirka 1600 til 1900. Gæsternes første møde med Den Gamle By er uden toppede brosten, med god tilgængelighed og med moderne belysning.

Vi har gjort os tanker og forberedt os så godt som muligt, men vi ved selvsagt ikke, hvordan gæsterne præcis vil bevæge sig rundt, og vi ved ikke, hvilke oplevelser der viser sig at have størst attraktionskraft. Vi ved heller ikke, hvad de nye oplevelser og faciliteter vil bety-

Den mangeårige kapermand Lars Brender er død og har testamenteret sit firma til Den Gamle By, som vil bestræbe sig på at fortsætte den fine tradition med hestevogne i gaderne.

de for, hvor længe gæsterne vil blive i Den Gamle By, hvor meget de vil benytte konditori, gæstgivergård, pølsevogn eller de andre spisefaciliteter, ligesom vi heller ikke ved, hvordan det vil påvirke omsætning og varesortiment i butikkerne. Men vi er hundrede procent sikre på, at det færdige 1974-kvarter, 2014-gaden, hovedindgangen og det nye flow vil give helt nye muligheder.

Vil der være grundlag for at holde Den Gamle By åben om aftenen? Vil det være oplagt at versionere Den Gamle By forskelligt, alt efter hvornår vi er på året? Kan Den Gamle Bys butikker og spisesteder komme til at spille en større rolle for beboerne uden for museet i Vesterbroområdet? Vil der være grundlag for levende musik på Jazzbar Bent J, som nu kommer til at ligge lige ved hovedindgangen? Hvilken rolle kan Den Gamle Bys pølsevogn spille? Hvilke muligheder giver den nye, attraktive og solbeskinnede forplads ved den nye hovedindgang? Hvordan kan den gamle indgang spille med i dagtimerne? Hvad er mulighederne for nye anvendelser af Helsingør Theater og restaurantfaciliteterne ved den gamle hovedindgang? Kan Den Gamle By begynde at levere takeaway på udvalgte dage?

Spørgsmålene er mange. At have et åbent og fordomsfrit blik for de nye muligheder bliver en vigtig opgave i tiden efter åbningen af den nye hovedindgang.

Vi er mange, der glæder os.

Hope springs anew ...

At Den Gamle By we are getting back on our feet after a tough round of corona. Things are going sensibly and confidence in the future has returned. We see the fine level of activity as a sign that the organisation of the museum is on its way back to its former strength.

The seasonal activities and this year's theme of excellence in skills and crafts have gone according to plan, while new activities have been initiated in the areas of shops, tailoring and catering. The pedestrian street has opened with three new shops and the '2014 street' is well on its way. In the autumn Den Gamle By itself took over the future main entrance from the contractors, so everything can fall into place for the grand opening in the spring of 2023, when the 1974 neighbourhood, the 2014 street and the new main entrance will mark and demonstrate the radical innovations undergone by Den Gamle By over the past 15 years.